

INIȚIATIVA ECHIPA EUROPA „SISTEME AGROALIMENTARE SUSTENABILE”

PREZENTARE GENERALĂ A PROIECTULUI

Inițiativa Echipa Europa „Sisteme agroalimentare sustenabile” a fost lansată în iunie 2025, cu sprijin financiar din partea Uniunii Europene și a Republicii Cehe. Proiectul este implementat de Agenția Cehă de Dezvoltare și Fondul de Solidaritate PL în Moldova, în parteneriat cu Centrul Leton de Consultanță și Formare Rurală.

DETALII ASUPRA IMPLEMENTĂRII

Bugetul total al proiectului: 8,5 milioane EUR, finanțat în comun de Uniunea Europeană (7,5 milioane EUR) și Agenția Cehă de Dezvoltare (1 milion EUR).

Proiectul va fi implementat pe o perioadă de patru (4) ani, începând cu luna iunie 2025 - 48 de luni pentru Componenta I – Producție, gestionată de Agenția Cehă de Dezvoltare, și 36 de luni pentru Componenta II – Afaceri, gestionată de Fondul de Solidaritate PL în Moldova.

PARTENERI-CHEIE

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Centrul de Consultanță Agricolă și Dezvoltare Rurală, Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, asociațiile de fermieri.

OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE INIȚIATIVEI

Obiectivul general: Proiectul urmărește să sporească rezistența sectorului agroalimentar din Moldova la șocuri și crize externe, inclusiv la schimbările climatice.

Obiectivul specific 1: Practici și tehnologii durabile inteligente din punct de vedere climatic sunt adoptate în Moldova.

Obiectivul specific 2: Fermierii din Moldova și-au îmbunătățit incluziunea pe piață și în lanțul valoric.

Obiectivul specific 3: Moldova a îmbunătățit piața de desfășurare, mulțumită unui mediu mai favorabil a sistemelor alimentare durabile.

SOLUȚII PENTRU AGRICULTURA REPUBLICII MOLDOVA

Inițiativa integrează tehnici agricole inovatoare, dezvoltarea afacerilor și consolidarea capacității instituționale într-o abordare cuprinzătoare.

Măsurile cheie includ:

- **Promovarea utilizării soiurilor de semințe rezistente la secetă și inundații**, cum ar fi porumbul, cânepa, sorgul și culturile de acoperire, adaptate la diversele condiții ecoclimatice ale Moldovei.
- **Introducerea testelor de laborator ale solului** pentru a optimiza selecția culturilor și a minimiza riscul de eșecuri ale culturilor, în special în anii secetoși.
- **Sprijinirea agriculturii și a soluțiilor ecologice**, cum ar fi biocidele și gestionarea integrată a dăunătorilor, pentru a echilibra productivitatea cu gestionarea ecologică.
- Sprijinirea dezvoltării întreprinderilor agricole inovatoare și **îmbunătățirea accesului la finanțare** pentru fermieri și întreprinderile agroalimentare mici și mijlocii.
- **Acordarea de granturi strategice** întreprinderilor agroalimentare mici și mijlocii și inițiativelor lanțului valoric, conduse de asociații agroalimentare mici și mijlocii, pentru a le spori capacitatea de inovare și integrarea în lanțurile valorice.
- Facilitarea **îmbunătățirii mediului favorabil** sistemelor alimentare durabile.

Capacitățile instituționale și de reglementare vor fi îmbunătățite prin dezvoltarea unui **Registru Agricol Ecologic digital**, a unor **instrumente de gestionare a riscurilor**, a unui **sistem avansat de consultanță tehnică (AKIS)** și a unui **sistem AMIS** - sistem de monitorizare a pieței agricole și prognoză adoptării la standardele agricole ale UE, asigurând un sector agricol rezilient și competitiv pentru Moldova.

EXEMPLE DE REZULTATE AȘTEPTATE:

- **50 de fermieri își dezvoltă afacerea ca „producători de semințe de calitate”,** crescând astfel cantitatea și calitatea semințelor produse local disponibile în Moldova, adaptate condițiilor eco-climatice locale.
- **200 de fermieri sunt sprijiniți cu teste noi de laborator ale solului** pentru a optimiza alegerile de culturi și a reduce riscul de eșec al culturilor în timpul anilor secetoși.
- **10 fermieri testează cânepa ca o cultură versatilă** care oferă aplicații inovatoare în eficiența energetică, produsele farmaceutice și produsele industriale.

- Până la **5 inițiative ale lanțului valoric, conduse de asociații de întreprinderi mici și mijlocii agroalimentare, primesc sprijin financiar** pentru a promova colaborarea și asocierea între IMM agroalimentare.
- Cel puțin **20 de tehnologii noi, produse (de exemplu, biocide) și servicii sunt introduse** pentru a sprijini agricultura durabilă.
- Cel puțin **70 de producători și întreprinderi mici și mijlocii participă la târguri comerciale, evenimente business-to-business și oportunități de networking.**
- Acces la **împrumuturi și fonduri publice pentru 100 de întreprinderi mici și mijlocii agroalimentare.**
- **30 de întreprinderi mici și mijlocii agroalimentare primesc granturi pentru a-și spori capacitatea de inovare și integrarea în lanțurile valorice.**

- **Registrul Agricol Ecologic digital este creat, asigurând trasabilitatea produselor ecologice în Moldova.**
- **Sunt dezvoltate instrumente de gestionare a riscurilor** pentru a sprijini fermierii în atenuarea riscurilor de producție, procesare și distribuție.
- **Capacitățile experților naționali de a oferi servicii eficiente de consultanță agricolă** bazate pe date sunt consolidate prin scolarizări specifice și prin dezvoltarea de instrumente relevante (AKIS).
- **Sistemul de Monitorizare și Prognoză a Pieței Agricole este dezvoltat** pentru a îmbunătăți deciziile bazate pe dovezi în sectorul agroalimentar din Moldova.

Proiectul urmărește să sporească rezistența fermierilor și a comunităților rurale din Republica Moldova la schimbările climatice și altor șocuri externe, abordând vulnerabilitățile cheie din sectorul agricol al țării.

Agricultura moldovenească este extrem de susceptibilă la secete, inundații, degradarea terenurilor și instabilitatea pieței, care pune în risc productivitatea și securitatea alimentară. Ca răspuns, această Acțiune promovează **practici agricole durabile și aplică o abordare a lanțului valoric cu o orientare puternică către sectorul de afaceri.**

Pentru a realiza această transformare, Acțiunea se bazează pe sprijinul anterior al Agenției Cehe de Dezvoltare pentru sectorul organic din Republica Moldova, care a contribuit la stabilirea sistemului național de management și control organic. De asemenea, valorifică Fondul de Solidaritate PL în experiența Republicii Moldova în sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii rurale.

Prin eforturi comune în cadrul inițiativei ECHIPEI EUROPA, proiectul va extinde **tehnologiile inteligente din punct de vedere climatic și va facilita accesul la finanțare și școlarizare pentru o agricultură durabilă.** Proiectul va facilita **schimbul și colaborarea între experți atât din UE** (în principal Cehia, Polonia și Letonia, dar fără a se limita numai la aceste țări) **cât și din Republica Moldova, prin mobilizarea expertizei tehnice, promovarea parteneriatelor instituționale și prezentarea soluțiilor inovatoare ale UE.**

Pe parcursul implementării, se vor depune eforturi pentru a combina expertiza locală cu know-how din UE, în cadrul instruirii, studiilor, analizelor tehnice și schimbului de experiență practică. Această abordare **va asigura ca dezvoltarea Republicii Moldova să rămână ancorată în contextual local, fiind în același timp aliniată la standardele și inovațiile europene.**

TEAM EUROPE INITIATIVE 'SUSTAINABLE FOOD SYSTEMS'

PROJECT OVERVIEW

The Team Europe Initiative 'Sustainable Food Systems' was launched in June 2025, with financial support from the European Union and the Czech Republic. The project is implemented by the Czech Development Agency and Solidarity Fund PL in Moldova, in partnership with Latvian Rural Advisory and Training Center.

IMPLEMENTATION DETAILS

The total budget of the project: 8.5 million EUR, jointly financed by the European Union (7.5 million EUR) and the Czech Development Agency (1 million EUR).

The project will be implemented in the span of four (4) years, starting with June 2025 - 48 months for the Component I – Production, managed by Czech Development Agency, and 36 months for the Component II – Business, managed by Solidarity Fund PL in Moldova.

KEY PARTNERS

Ministry of Agriculture and Food Industry, Centre for Agricultural Consultancy and Rural Development, National Institute for Applied Research in Agriculture and Veterinary Medicine, Phytotechnology Institute 'Porumbeni', Agency for Interventions and Payments in Agriculture, Associations of farmers.

KEY OBJECTIVES OF THE INITIATIVE

General Objective: The project seeks to enhance the resilience of agri-food sector in Moldova to external shocks and crises, including climate change.

Specific Objective 1: Sustainable climate-smart practices and technologies are adopted in Moldova.

Specific Objective 2: Farmers in Moldova have improved their market and value chain inclusion.

Specific Objective 3: Moldova has an improved market enabling environment for sustainable food systems.

PIONEERING SOLUTIONS FOR MOLDOVA'S AGRICULTURE

The initiative integrates innovative farming techniques, business development, and institutional capacity building into a comprehensive approach.

Key measures include:

- Promoting the use of **drought- and flood-resistant seed varieties**, such as maize, hemp, sorghum, and cover crops, tailored to Moldova's diverse eco-climatic conditions.
- Introducing **laboratory soil testing** to optimize crop selection and minimize the risk of crop failures, particularly in dry years.
- Supporting **precision agriculture** and eco-friendly solutions, such as biocides and Integrated Pest Management, to balance productivity with environmental stewardship.
- Supporting the development of innovative agricultural businesses and **improving access to financing** for farmers and agri-food small and medium-sized enterprises.
- **Providing strategic grants to agri-food SMEs and value chain initiatives**, led by agri-food SME associations, to increase their innovation capacity and integration into value chains.
- Facilitating the **improvement of the enabling environment** for sustainable food systems.

Institutional and regulatory capacities will be improved through the development of a digital Organic Agricultural Register, Risk Management tools, an advanced technical advisory system (AKIS) and AMIS - system for agricultural market monitoring and forecasting alignment with EU agricultural standards, ensuring a resilient and competitive agricultural sector for Moldova.

Funded by
the European Union

EXAMPLES OF EXPECTED RESULTS:

- **50 farmers develop their business as 'quality seed producers' hence increasing the quantity and quality of locally produced seed available in Moldova, adapted to local eco-climatic conditions.**
- **200 farmers are supported with new laboratory soil testing** to optimize crop choices and reduce the risk of crop failure during dry years.
- **10 farmers pilot hemp as a versatile crop offering innovative applications** in energy efficiency, pharmaceuticals, and industrial products.

- **Up to 5 value chain initiatives, led by agri-food SME associations, receive financial support** to promote collaboration and association among agri-food SMEs.
- **At least 20 new technologies, products (e.g., biocides), and services are introduced to support sustainable agriculture.**
- **At least 70 producers and MSMEs participate in trade fairs, business-to-business events, and networking opportunities.**
- **Access to loans and public funds for 100 agri-food SMEs.**
- **30 agri-food SMEs receive grants** to increase their innovation capacity and integration into value chains.

- **The digital Organic Agricultural Register is established** ensuring traceability of organic products in Moldova.
- **Risk Management tools are developed** to support farmers in mitigating production, processing, and distribution risks.
- **National experts' capacities to deliver effective, data-driven agricultural advisory services are strengthened** through targeted trainings and the development of relevant tools (AKIS).
- **The Agricultural Market Monitoring and Forecasting System** is developed to improve evidence-based decision in the agri-food sector in Moldova.

The Project seeks to **enhance the resilience of Moldovan farmers and rural communities to climate change and other external shocks** by addressing key vulnerabilities in the country's agricultural sector.

Moldovan agriculture is highly susceptible to droughts, floods, land degradation, and market instability, which compromise productivity and food security. In response, this Action **promotes sustainable farming practices and applies a value chain approach with a strong orientation towards the business sector.**

To achieve this transformation, the Action builds on the Czech Development Agency's previous support for Moldova's organic sector, which helped establish the national system for organic management and control. It also leverages Solidarity Fund PL in Moldova's experience with supporting rural micro, small and medium-sized enterprises.

Through joint efforts under the TEAM EUROPE Initiative, the Project will scale up **climate-smart technologies and facilitate access to finance and training for sustainable agriculture.** The project **will facilitate the exchange and collaboration of practitioners** from both the EU (mainly Czech, Poland and Latvia, but not limited to) and Moldova by mobilizing technical expertise, fostering institutional partnerships, and showcasing innovative EU solutions.

Throughout the implementation, efforts will be made to pair local expertise with EU know-how, for training, studies, technical analyses, and practical experience sharing. **This approach will ensure that Moldova's development path remains rooted in context while being aligned with European standards and innovations.**

Инициатива «TEAM EUROPE» «Устойчивые продовольственные системы»

ОБЗОР ПРОЕКТА

Инициатива «TEAM EUROPE» под названием «Устойчивые продовольственные системы» была запущена в июне 2025 года при финансовой поддержке Европейского союза и Чешской Республики. Проект реализуется Чешским агентством развития и Фондом солидарности PL в Молдове в партнерстве с Латвийским центром консультаций и обучения по вопросам сельского хозяйства.

ДЕТАЛИ РЕАЛИЗАЦИИ

Общий бюджет проекта: 8,5 млн евро, совместно финансируемый Европейским союзом (7,5 млн евро) и Чешским агентством развития (1 млн евро).

Проект будет реализован в течение четырех (4) лет, начиная с июня 2025 года: 48 месяцев для Часть I – Производство, управляемого Чешским агентством развития, и 36 месяцев для Часть II – Бизнес, управляемого Фондом солидарности PL в Молдове.

КЛЮЧЕВЫЕ ПАРТНЁРЫ

Министерство сельского хозяйства и пищевой промышленности, Центр сельскохозяйственного консультирования и развития сельских территорий, Национальный институт прикладных исследований в области сельского хозяйства и ветеринарной медицины, Фитотехнологический институт «Порумбень», Агентство по интервенциям и платежам в сельском хозяйстве, Ассоциации фермеров.

ОСНОВНЫЕ ЦЕЛИ ИНИЦИАТИВЫ

Общая цель: Проект направлен на повышение устойчивости агропродовольственного сектора Молдовы к внешнему влиянию и кризисам, включая изменение климата.

Специфическая цель 1: Внедрение в Молдове устойчивых климатически безопасных методов и технологий.

Специфическая цель 2: Улучшение участия фермеров в рынке и цепочке создания стоимости.

Специфическая цель 3: Улучшение рыночной среды, благоприятной для устойчивых продовольственных систем в Молдове.

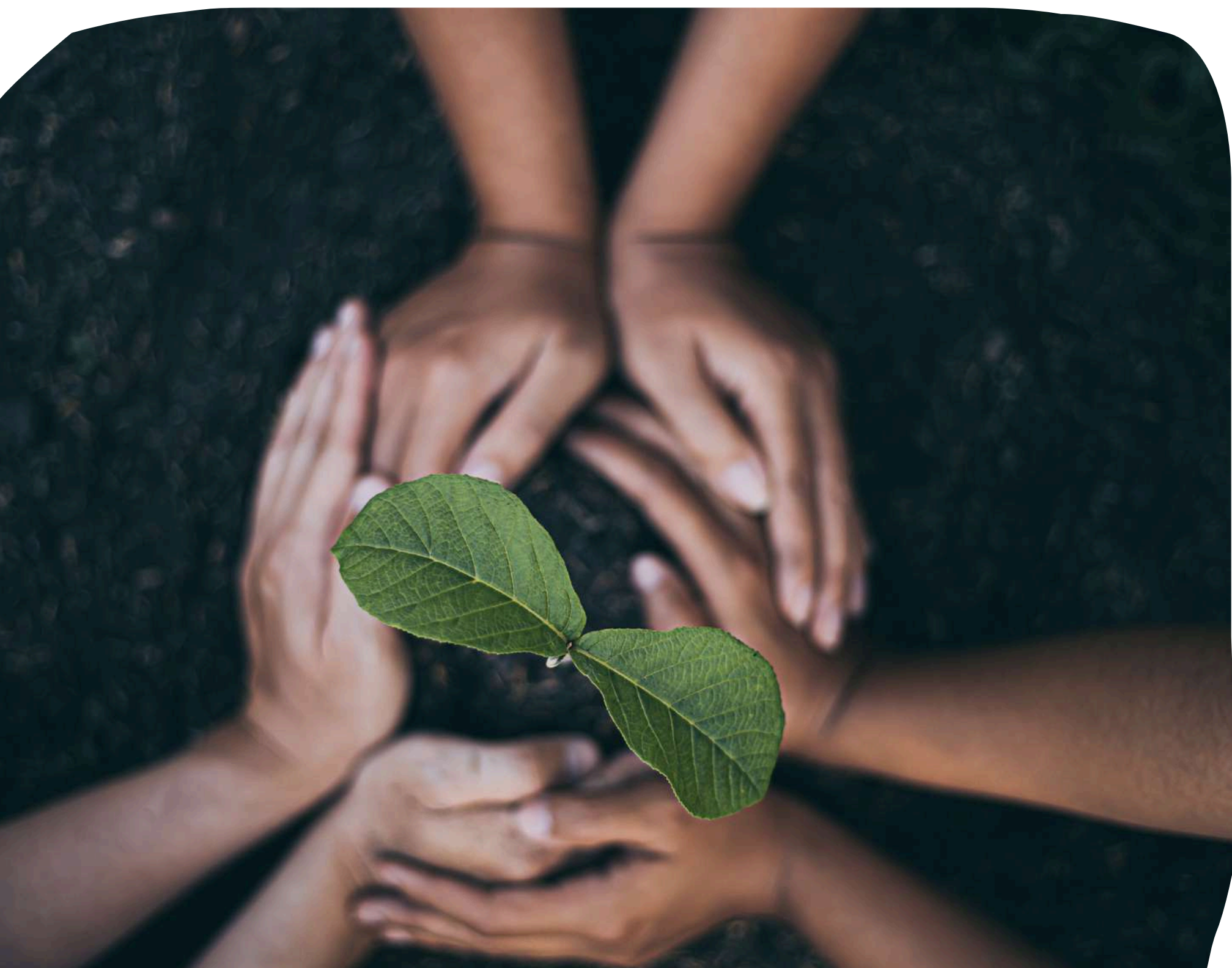
РЕШЕНИЯ ДЛЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА МОЛДОВЫ

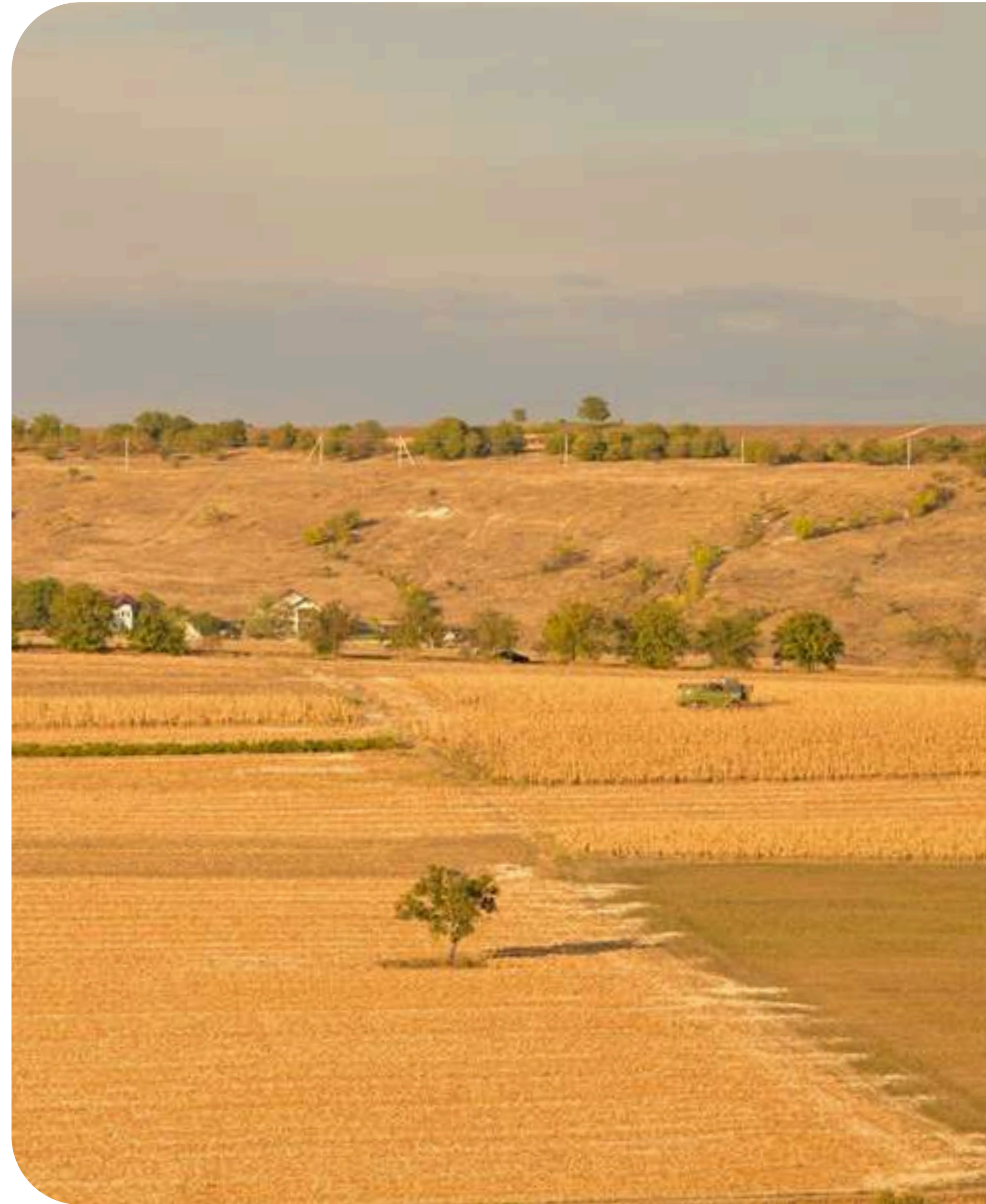
Данная инициатива объединяет инновационные методы ведения сельского хозяйства, развитие бизнеса и наращивание институционального потенциала в рамках комплексного подхода.

Ключевые меры включают в себя:

- **Содействие использованию засухо- и наводнеустойчивых сортов семян**, таких как кукуруза, конопля, сорго и покровные культуры, адаптированных к разнообразным экоклиматическим условиям Молдовы.
- **Внедрение лабораторного анализа почвы** для оптимизации выбора сельскохозяйственных культур и минимизации риска неурожая, особенно в засушливые годы.
- **Поддержка земледелия и экологически чистых решений**, таких как биоциды и интегрированная борьба с вредителями, для достижения баланса между производительностью и охраной окружающей среды.
- **Поддержка развития инновационных сельскохозяйственных предприятий** и улучшение доступа к финансированию для фермеров и малых и средних предприятий агропродовольственного сектора.
- **Предоставление стратегических грантов** малым и средним предприятиям агропродовольственного сектора и инициативам по развитию цепочек создания стоимости, возглавляемым ассоциациями малых и средних предприятий агропродовольственного сектора, с целью повышения их инновационного потенциала и интеграции в цепочки создания стоимости.
- **Содействие улучшению благоприятной среды** для устойчивых продовольственных систем.

Институциональный и регуляторный потенциал будет улучшен за счет **разработки цифрового Регистра органического земледелия, инструментов управления рисками, усовершенствованной системы технического консультирования (АКИС) и АМИС** — системы мониторинга и прогнозирования сельскохозяйственного рынка в соответствии со стандартами ЕС в области сельского хозяйства, что обеспечит устойчивость и конкурентоспособность сельскохозяйственного сектора Молдовы.

ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ:

- **50 фермеров развивают свой бизнес как «производители качественных семян»**, тем самым увеличивая количество и качество доступных в Молдове семян местного производства, адаптированных к местным экоклиматическим условиям.
- **200 фермерам оказывается поддержка в проведении новых лабораторных исследований** почвы для оптимизации выбора культур и снижения риска неурожая в засушливые годы.
- **10 фермеров запускают пилотный проект по выращиванию конопли как универсальной культуры**, предлагающей инновационные применения в области энергоэффективности, фармацевтики и промышленной продукции.

- До **5 инициатив в рамках стоимости, возглавляемых ассоциациями малых и средних предприятий агропродовольственного сектора, получают финансовую** поддержку для содействия сотрудничеству и объединению между этими предприятиями.
- Внедряется не менее **20 новых технологий, продуктов (например, биоцидов) и услуг для поддержки устойчивого сельского хозяйства.**
- Не менее **70 производителей и МСП участвуют в торговых выставках, мероприятиях B2B и мероприятиях по налаживанию деловых связей.**
- **100 агропродовольственных МСП получают доступ к кредитам и государственным средствам.**
- **30 агропродовольственных МСП получают гранты для повышения своего инновационного потенциала и интеграции в цепочки создания стоимости.**

- Создан цифровой реестр органической сельскохозяйственной продукции, обеспечивающий отслеживаемость органических продуктов в Молдове.
- Разработаны инструменты управления рисками для поддержки фермеров в снижении рисков, связанных с производством, переработкой и распределением.
- Укреплен потенциал национальных экспертов в предоставлении эффективных, основанных на данных консультационных услуг в области сельского хозяйства посредством целевых тренингов и разработки соответствующих инструментов (АКИС).
- Разработана система мониторинга и прогнозирования сельскохозяйственного рынка для повышения эффективности принятия решений на основе фактических данных в агропродовольственном секторе Молдовы.

Цель проекта – повысить устойчивость молдавских фермеров и сельских общин к изменению климата и другим внешним воздействиям путем устранения ключевых уязвимостей в сельскохозяйственном секторе страны.

Сельское хозяйство Молдовы крайне уязвимо к засухам, наводнениям, деградации земель и нестабильности рынка, что ставит под угрозу производительность и продовольственную безопасность. В ответ на это данная инициатива способствует **внедрению устойчивых методов ведения сельского хозяйства и применению подхода, ориентированного на цепочку создания стоимости, с сильной ориентацией на бизнес-сектор.**

Для достижения этой трансформации данная инициатива опирается на предыдущую поддержку Чешского агентства развития органическому сектору Молдовы, которая помогла создать национальную систему управления и контроля органической продукции. Она также использует опыт Фонда солидарности в Молдове в поддержке микро-, малых и средних предприятий.

В рамках совместных усилий по инициативе TEAM EUROPE проект будет способствовать расширению масштабов **применения климатически устойчивых технологий и облегчит доступ к финансированию и обучению в сфере устойчивого сельского хозяйства.** Проект будет способствовать **обмену опытом и сотрудничеству между специалистами из ЕС** (в основном из Чехии, Польши и Латвии, но не ограничиваясь ими) и Молдовы путем **мобилизации технических знаний, развития институционального партнерства и демонстрации инновационных решений ЕС.**

В ходе реализации проекта будут предприняты усилия по объединению местного опыта с знаниями ЕС в области обучения, исследований, технического анализа и обмена практическим опытом. Такой **подход обеспечит соответствие пути развития Молдовы местным условиям и европейским стандартам и инновациям.**